

ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ของกลุ่มโรงเรียนสันติสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา น่าน เขต 1

นางสาวสายรุ้ง นามบ้านชาติ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ของกลุ่มโรงเรียนสันติสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา น่าน เขต 1 กลุ่มตัวอย่างคือ ครูกลุ่มโรงเรียนสันติสุข จำนวน 103 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา จำนวน 40 ข้อ มีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยหาค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.80-1.00 และค่าความเชื่อมั่นจากการคำนวณโดยใช้ α -coefficient ของครอนบาค ระหว่าง 0.826-0.896

ผลการวิจัยพบว่า

1. ครูมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาในภาพรวมทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ด้านการประเมินผล และด้านนิเทศการศึกษา อยู่ในระดับมาก
2. ครูชายและครูหญิง มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาทั้ง 4 ด้าน ไม่แตกต่างกัน ส่วนครูที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปี มีความพึงพอใจมากกว่าครูที่มีประสบการณ์น้อยกว่าในด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ส่วนด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ด้านการวัดผลประเมินผล และด้านนิเทศการศึกษา มีความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ

ความพึงพอใจของครู การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนสันติสุข

บทนำ

ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน ต้องเริ่มจากการที่ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการบริหารงานวิชาการ เนื่องจากงานวิชาการ

เป็นหัวใจของสถานศึกษา เพราะหน้าที่ของสถานศึกษาคือ การให้ความรู้แก่นักเรียนในด้านวิชาการ โดยการทำงานร่วมกับครู กระตุ้นเตือนครูให้คำแนะนำครู และประสานงานให้ครูทุกคนทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพในการสอน งานวิชาการจึงถือเป็นงานหลักของการบริหารสถานศึกษา ทั้งนี้การศึกษาความพึงพอใจของครูจึงสามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ตลอดจนการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนสันติสุขให้ได้มาตรฐานสอดคล้องกับความต้องการของครู และความเปลี่ยนแปลงของสังคม รวมทั้งการวางแผนพัฒนาโรงเรียนสืบไป โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ของกลุ่มโรงเรียนสันติสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1 จำแนกตามเพศและประสบการณ์การทำงาน ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตเนื้อหาความพึงพอใจความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา จำนวน 4 ด้าน คือ (1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา (2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ (3) การวัดผลประเมินผลการเรียน (4) การนิเทศการศึกษา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาของกลุ่มโรงเรียนสันติสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาของกลุ่มโรงเรียนสันติสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1 จำแนกตามเพศและประสบการณ์การทำงาน

ขอบเขตการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ครูกลุ่มโรงเรียนสันติสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 140 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูกลุ่มโรงเรียนสันติสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1 ปีการศึกษา 2560 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ หลุยส์ โคลเฮนและคณะ Louis Cohen et al (2011, 174) และสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) จำนวน 103 คน

ตัวแปรที่ใช้ในศึกษา

1. ตัวแปรต้น ได้แก่

1.1 เพศ

1.2 ประสบการณ์การทำงาน

2. ตัวแปรตาม : ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานวิชาการ

2.1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

2.2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

2.3 การวัดผลประเมินผล

2.4 การนิเทศการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ของกลุ่มโรงเรียนสันติสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา น่าน เขต 1 4 ด้าน ประกอบด้วย (1) การพัฒนาหลักสูตร (2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ (3) การวัดผลประเมินผล และ (4) การนิเทศการศึกษา จำนวน 40 ข้อ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ของกลุ่มโรงเรียนสันติสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา น่าน เขต 1 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า มี 4 ระดับ คือ ระดับความพึงพอใจมากที่สุด มาก ปานกลาง และไม่พอใจ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

พอใจมากที่สุด	ได้	4	คะแนน
พอใจมาก	ได้	3	คะแนน
พอใจปานกลาง	ได้	2	คะแนน
ไม่พอใจ	ได้	1	คะแนน

การตรวจให้คะแนน มีดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 3.50 - 4.00	หมายความว่า	พอใจมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย 2.50 - 3.49	หมายความว่า	พอใจมาก

คะแนนเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายความว่า พอใจปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายความว่า ไม่พอใจ

ตอนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ(Percentage)

2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาของกลุ่มโรงเรียนสันติสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาของกลุ่มโรงเรียนสันติสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 จำแนกตามเพศ วิเคราะห์โดยหาค่า t - test

4. วิเคราะห์เปรียบเทียบความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาของกลุ่มโรงเรียนสันติสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – way Analysis Of Variance) หากมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ตามวิธีของเชฟเฟ (Scheffe' s Post hoc Comparison)

การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ วิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS 16.0 for Windows

ผลการวิจัย

1. ครูมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาในภาพรวมทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการประเมินผล และด้านนิเทศการศึกษา อยู่ในระดับมาก

2. ครูชายและครูหญิง มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาทั้ง 4 ด้าน ไม่แตกต่างกัน ส่วนครูที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปี มีความพึงพอใจมากกว่าครูที่มีประสบการณ์น้อยกว่า ในด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ส่วนด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผลประเมินผล และด้านนิเทศการศึกษา มีความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ในภาพรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก ซึ่งอภิปรายในแต่ละด้านได้ดังนี้

ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษามีการศึกษาวิเคราะห์เอกสาร หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 สารแนกกลางของกระทรวงศึกษาธิการ ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการของสังคม ชุมชน และท้องถิ่น เพื่อนำมาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยพยายามบูรณาการเนื้อหาสาระทั้งในกลุ่มสาระการเรียนรู้เดียวกันและระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามความเหมาะสม และมีการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน โดยผู้บริหารสถานศึกษามีการนิเทศติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ เพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรตามความเหมาะสม และรายงานผลการใช้หลักสูตรแก่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโรงเรียนทราบ สอดคล้องกับงานวิจัยของพิกุล ชาวชายโง (2553, หน้า 4) ที่ศึกษาความพึงพอใจของครูต่อการบริหารวิชาการในโรงเรียนศึกษานารีวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร

ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามสาระและหน่วยเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้ครูมีการจัดกระบวนการเรียนรู้โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน เพื่อเป็นการฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ การประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการเรียนรู้ จากประสบการณ์จริงและการปฏิบัติจริง ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีการนิเทศการเรียนการสอนแก่ครูทุกกลุ่มสาระ โดยเน้นการนิเทศที่ร่วมมือช่วยเหลือกันแบบกัลยาณมิตร เช่น นิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนร่วมกันหรือแบบอื่น ๆ ตามความเหมาะสม อีกทั้งยังส่งเสริมให้มีการพัฒนาครู เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ตามความเหมาะสมอีกด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของเทอดชัย ไสยลักษณ์ และทองม้วน นาเสงี่ยม (2554, บทคัดย่อ) ที่ศึกษาความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับงานวิจัยของพิกุล ชาวชายโง (2553) ที่ศึกษาความพึงพอใจของครูต่อการบริหารวิชาการในโรงเรียนศึกษานารีวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร

ด้านการวัดผลประเมินผล ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล ของสถานศึกษา โดยส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดผลและประเมินผล แต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาสาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดผลและประเมินผล การเรียนการสอนโดยเน้นการประเมินตามสภาพจริงจากกระบวนการ การปฏิบัติ และผลงาน และพัฒนา เครื่องมือวัดและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน สอดคล้องกับงานวิจัยของพิกุล ชาวชายโขง (2553, หน้า 5) ที่ศึกษาความพึงพอใจของครูต่อการบริหารวิชาการในโรงเรียนศึกษานารีวิทยา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร

ด้านการนิเทศการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำโครงการนิเทศภายในโรงเรียนใน แผนปฏิบัติการของโรงเรียน เพื่อจัดระบบการนิเทศงานวิชาการไว้อย่างชัดเจน สถานศึกษามีการ ดำเนินการนิเทศการจัดการเรียนรู้ของครูอย่างต่อเนื่อง และมีการประเมินผลการนิเทศภายในอย่าง เป็นระบบ เพื่อนำผลการนิเทศมาวางแผนเพื่อพัฒนางานวิชาการในปีต่อ ๆ ไป อีกทั้งยังมีการ แลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับการนิเทศภายในกับสถานศึกษาอื่น ๆ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้กับ สถานศึกษากลุ่มโรงเรียนสันติสุขอีกด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของจินดา ทรัพย์เมฆ (2550, บทคัดย่อ) ที่ศึกษาความพึงพอใจของครูในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด กรุงเทพมหานคร

2. จากผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาที่มี สถานภาพต่างกัน จำแนกตามเพศ พบว่า ครูทั้งเพศชายและเพศหญิงมีความพึงพอใจที่ไม่แตกต่างกัน อาจสืบเนื่องมาจากการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษานั้น บทบาทของครูผู้สอนทั้งเพศ ชายและเพศหญิงจะทำหน้าที่ไม่แตกต่างกัน คือ นำแนวทางการปฏิบัติตามนโยบายของสถานศึกษา ไปปฏิบัติ ซึ่งในการดำเนินงานนั้นครูที่ทำหน้าที่มีภาระงานเกี่ยวกับการกำหนดทิศทาง ใน การพัฒนาสถานศึกษาไปสู่จุดมุ่งหมายเดียวกัน เนื่องจากสภาพปัจจุบันบุคลากรในสถานศึกษามี ภาระหน้าที่ในความรับผิดชอบมาก ดังนั้นการให้ความช่วยเหลือของบุคลากร จะช่วยสร้างความ เข้าใจในการปฏิบัติให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันได้ และเป็นการสร้างจุดเน้นของการบริหารงาน วิชาการให้บุคลากรมีเป้าหมายเดียวกัน ซึ่งทำให้ครูผู้สอนเพศชายและเพศหญิงมีความพึงพอใจไม่ แตกต่างกัน สอดคล้องกับจุไรรัตน์ จันทไทย (2554, บทคัดย่อ) ที่กล่าวว่า ครูผู้สอนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน โดยภาพรวมแตกต่างกัน

ส่วนผลจากการจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า มีประสบการณ์ในการทำงานด้านงานวิชาการในด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษามากกว่าครูที่มีประสบการณ์การทำงานน้อย จึงทราบข้อบ่งชี้และภาระหน้าที่ของงานวิชาการเป็นอย่างดี อีกทั้งยังทราบจุดเด่นและข้อจำกัดของงานวิชาการในสถานศึกษา ทำให้ความพึงพอใจแตกต่างกัน คือครูที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปี มีความพึงพอใจมากกว่าครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 5-10 ปี และครูที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี ส่วนด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผลประเมินผล และด้านการนิเทศการศึกษาไม่มีความแตกต่างอาจสืบเนื่องมาจาก การบริหารวิชาการเป็นการดำเนินงานเป็นทีมซึ่งประกอบด้วยผู้บริหาร ซึ่งทำหน้าที่ควบคุมการดำเนินงาน ส่วนครูที่ทำหน้าที่ปฏิบัติงานก็จะร่วมทีมทำงานอย่างต่อเนื่องมีการสอนงานจากผู้มีประสบการณ์มากไปหาผู้มีประสบการณ์น้อยทำให้ได้เรียนรู้และสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยครูที่มีประสบการณ์ในงานน้อยกว่าประสบปัญหาในการดำเนินงานก็จะได้รับคำแนะนำและช่วยเหลือจากครูที่มีประสบการณ์ในงานมากกว่า ทำให้การบริหารวิชาการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับจุไรรัตน์ จันทไทย (2554, บทคัดย่อ) ที่กล่าวว่าครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในภาพรวมแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ผู้บริหารควรมีการวิเคราะห์สภาพความต้องการต่าง ๆ เพื่อจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาดิตตามประเมินผลการใช้หลักสูตร เพื่อนำมาพัฒนาหลักสูตร และมีการรายงานผลการใช้หลักสูตรให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ
2. ครูที่มีประสบการณ์การทำงานมาก ควรให้ความรู้เกี่ยวกับงานวิชาการในด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้กับครูที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยได้เรียนรู้และสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้การบริหารวิชาการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
3. ควรศึกษาการบริหารงานในด้านอื่นๆ เช่น การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไปของสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนสันติสุข สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 1 เพื่อจะทำให้ทราบข้อมูลว่าการบริหารงานลักษณะใดมีปัญหาเล็กน้อยแตกต่างกัน และสามารถกำหนดรูปแบบการบริหารงานของสถานศึกษาที่เหมาะสมต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- จินดา ทรัพย์เมฆ. (2550). *ความพึงพอใจของครูในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- จุไรรัตน์ จันทไทย. (2554). *ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในเขต อำเภอกุฉินารายณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 1*. บัณฑิตวิทยาลัย ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- เทอดชัย ไสยลักษณ์ และคณะ. (2554). *ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2*. ปรินญาณินพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พิกุล ชาวชายโขง. (2553). *ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารวิชาการในโรงเรียนศึกษานารีวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- Louis, Cohen, Lawrence Manion & Keith Morrison. (2011). *Research Methodd in Education* (7th ed.). Rutledge, Oxon, Ox 14 4RN.